

Slovenski hmeljar

Glasiló hmeljarskega društva za Slovenijo

Izhaja štirinajstnevno ♦ Naročnina Din 20.—, za nečlane Din 30.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Vodnikova ul. 2, telefon 218

Leto II

Celje, dne 13. marca 1931

Štev. 6

Ing. Josip Teržan:

O življenskih potrebah hmelja

Za pridelovanje kakovostnega hmelja je razen odgovarjajočega podnebja in zemlje predvsem važno, kakšen odnos hranljivih snovi se nahaja v dotični zemlji. Zato je dvig pridelka hmelja v kakovostnem in množinskem razmerju mogoč le s pravilno in pravočasno prehrano hmeljske rastline. To prehrano preskrbuje hmeljar z gnojenjem.

Tlô. Hmelj uspeva dobro na naplavljenem tlu, ki ima debel sloj prhke zemlje. Svoje korenine razprostira hmelj daleč na okrog ter $1\frac{1}{2}$ m globoko v zemljo. Niso pa redki slučaji, da ima v izredno prhkih zemljah stara hmeljska rastlina svoje korenine tudi do 4 m globoko.

Vlaga, ki se nabira v zemlji v preveliki meri, je škodljiva za dobro uspevanje hmelja. Na vlažni zemlji pada pridelek glede kakovosti in višine. V vlažnih legah hmelj trpi radi raznih bolezni. Aroma hmelja je slabša. Nasprotno pa dajo prisojne in zmerno suhe lege hmelju zelo dobro kakovost arome in mnogo hmeljske moke. Glede množine je pridelek sicer malo manjši, pa je kakovost zato toliko boljša, kar je za prodajo glavno. Suša pa seveda vpliva na hmelj zelo škodljivo, ker začne listje rumeneti in odpadati. Ker je list glavni rastlinski organ, ki ustvarja organsko snov, pomeni odpadanje listov za rastlino toliko kot za človeka obolenje in razpadanje pljuč. Proti preveliki vlagi si lahko hmeljar pomaga z odvodnjavanjem s pomočjo odvodnih jarkov, proti suši pa zopet z navodnjavanjem, kakor to delajo v Bački. Lahko pa tudi, ako ne nastopi prevelika suša, sprečimo izhlapevanje vlage iz zemlje na ta način, da hmeljišče večkrat obdelujemo plitko s kultivatorjem ali brano,

da ne sadimo v hmeljišču nobenih drugih sadežev in da pokrijemo zemljo s hlevskim gnojem, slámo ali z lepenko.

H r a n a, ki jo rabi hmelj, je ista kot pri ostalih kulturnih posevih, le da rabi hmelj mnogo več hranljivih snovi poedinih vrst. Hmelj je požrešen kot volk. To pove že njegovo latinsko ime »Humulus lupulus«. Zato so v srednjem veku tudi gojili hmelj samo v bližini mest in pa samostani, ki so se pečali z umnim kmetijstvom in so imeli dovolj gnojá. Ker pa po obiranju hmelja, ako trte takoj ne odrežemo in jo pustimo, da dozori, prehaja del hrane iz listov in trt v koreniko, se s tem tudi korenika preskrbi z rezervno hrano za drugo spomlad. Ako torej trte pustimo dalj časa neporezane, se s tem jača korenika in potrebuje nekaj manj hrane.

Hmelj raste zelo hitro. Ako so lepe in tople noči, zraste hmelj v 24 urah za 35—50 cm. Največji del hrane rabi hmelj v razmeroma kratki dobi. V dveh in pol mesecih se razvije hmelj do cvéta. Ko hmelj odcvete, ne sprejema nove rudninske hrane, temveč izdeluje iz soka in organske snovi, ki se že nahaja v listu, kobule in hmeljno moko.

Pri tej priliki moramo omeniti **rez hmelja.** Hmelj obrezujemo z namenom, da odstranimo s korenike nepotrebne poganjke, tako zadrži korenika vedno pravilno obliko in ostane dovolj globoko v zemlji. Z rezjo povzročamo spremembo v življenju hmelja in v pribrani rezervni hrani, kajti v delih korenike, ki jo odrežemo, je rezervna hrana. Z rezjo torej slabimo koreniko. Korenika izgubi z odrezanimi deli približno 500—700 g svoje teže. V tem je okrog 6 g dušika, 1,5 g fosforne kisline in 4 g kalija. To snov moramo koreniki vrniti z gnojenjem. Radi tega je delno gnojenje hmelja še preden se korenika spomladi prebudi k novemu življenju, zelo na mestu. V jeseni gnojimo najbolje s

hlevskim gnojem. Ta gnoj se v zemlji preko zime in prvih dni spomladi pretvori v tako obliko, da ga koreninice-hranilke lahko vsesavajo in ko spomladi solnčni žarki prebudijo rastlino, imajo korenike v zemlji že na razpolago dovolj hrane.

Hmelj izčrpa iz 1 ha zemlje pri pridelku 10 q svežih kobul ter 70 q trt in listja (cela rastlina) približno 70 kg dušika, 35 kg fosforne kisline, 90 kg kalija in 130 kg apna. Potreba hmelja po apnu je v primeri z drugimi posevki zelo velika. Poleg tega pa rabi hmelj tudi mnogo magnezije, krog 50 kg na 1 ha. Za to je gnojenje z apnom posebno iz naših kamnolomov, ki vsebujejo apno s precejšnjim odstotkom magnezije, pri hmelju prav posebno priporočljivo.

Hranilne snovi, ki jih izčrpa hmelj iz zemlje, mora hmeljar zemlji zopet vrniti potom gnojenja, ker le v tem primeru mu bo ostalo hmeljišče trajno rodovito.

Pravilna prehrana pa tudi čuva hmeljsko rastlino pred obolenjem. Ako rastlina nima dovolj vsestranske hrane, povzroči to razne nepravilnosti v njenem razvoju ter postane rastlina bolj podvržena boleznim in škodljivcem. S pravilnim gnojenjem ohranimo rastlino krepko in močno, tako da se sama z lastno močjo obrani ter obvaruje boleznim in škodljivcem. Nekatera gnojila, zlasti apno in apneni dušik, pa ne služijo samo kot hrana rastlini, temveč delujejo v zemlji tudi kot razkuževalno sredstvo.

Pravilen in dobro premišljen načrt, po katerem gnojimo naš hmelj, je velikega pomena za kakovostno pridelovanje hmelja. Za to naj vsak hmeljar stremi za tem, da si čimprej na podlagi gnojilnih poskusov ali pa na podlagi analize zemlje izdelava večletni gnojilni načrt za svoje hmeljišče. Podrobna razmotrivanja o vplivu poedinih hranilnih snovi na kakovost in množino pridelka hmelja ter podrobna navodila za uspešno in pravilno gnojenje pa je v članku »O gnojenju hmelja« prinesel naš list že v zadnji številki.

Produkcija piva

Svetovna produkcija piva, ki je tekom svetovne vojne močno nazadovala, je prve čase po vojni hitro zopet naraščala, zadnjih par let pa zopet pada. Poleg tega se je tudi razmerje med posameznimi državami glede pivovarniške industrije precej izpremenilo; dočim je v nekaterih državah produkcija piva že dosegla in celo prekoslala predvojno višino, je v drugih državah še ni in jo, kakor izgleda, tudi ne bo. Produkcija piva v posameznih državah je znašala v 1000 hl:

	1.1929	1.1928	1.1927	1.1926	1.1925	1.1913
Nemčija	57.028	54.997	51.608	48.376	46.104	67.872
Anglija	31.789	31.460	32.552	32.932	34.406	60.667
Francija	17.555	16.240	16.040	13.496	14.656	16.096
Belgija	15.770	19.500	17.500	17.263	17.534	16.000
Češka	12.162	11.058	10.022	9.174	10.000	—
Zdr. drž. S. Am.	8.000	8.000	8.000	6.840	10.000	76.626
Avstrija	5.272	5.265	5.211	5.442	5.054	24.757
Irska	3.480	3.250	3.484	3.532	3.805	—
Avstralija	3.364	3.000	3.000	3.050	3.100	2.936
Kanada	2.777	2.700	2.500	2.383	1.953	2.353
Švica	2.541	2.338	2.056	2.035	1.806	2.920
Poljska	2.510	2.482	1.700	1.660	1.893	—
Nizozemska	2.273	2.273	2.000	1.970	1.866	1.780
Danska	2.118	2.014	2.131	2.258	2.260	2.465
Švedska	2.052	2.578	2.541	2.363	2.070	2.834
Rusija	2.000	4.141	4.141	2.500	2.500	10.666
Argentiniya	1.981	2.400	2.000	2.200	2.000	1.000
Japonska	1.600	1.608	1.650	1.600	2.600	394
Brazilija	1.580	1.500	1.500	1.450	1.150	700
Italija	1.127	983	1.500	1.219	1.281	673
Romunija	867	1.061	1.000	1.003	800	353
Mehika	680	670	677	—	—	—
Španija	670	620	504	—	—	—
Ostale države	6.044	6.462	6.283	7.700	7.656	4.161
Skupaj	185.240	186.600	179.600	171.494	174.494	295.000

Za medvojna leta točnih statističnih podatkov ni in bi tudi bili brez pomena, ker so tedaj bile izredne razmere, katere pa bi bilo težko pravilno upoštevati. Tudi za leto 1930 še ni statističnih podatkov, vendar pa je gotovo, da je tudi v tem letu produkcija piva zopet nazadovala. Za hmeljarje je predvsem važno dejstvo, da je svetovna produkcija piva, ki je po vojni hitro naraščala, očitno že dosegla svoj vrhunec ter sedaj zopet nazaduje in je zato neobhodno potrebno, da sorazmerno pada tudi pridelovanje hmelja, ker se le na način prepreči nadprodukcija in ohrani rentabilnost te gospodarske panoge.

Zgodnja ali pozna rez?

K temu članku v predzadnji številki našega lista, smo prejeli iz hmeljarskih vrst naslednje ugovore zoper prezgodnjo in zagovore za bolj pozno rez.

Pri pozneje rezanem hmelju rastlina hitro odžene sicer nekoliko slabotnejše poganjke, ki pa hitreje rastejo, šele v znatnejši višini odebelijo ter odganjajo dosti manj spodnjih zalistnikov. »Kuštrovci« se le redko pojavijo. Meseca julija pozneje rezani hmelj navadno že dohiteva zgodaj rezanega ter je dokaj finejši in nežnejši. Tekom enega meseca razvije cvet in kobule, ki so navadno zelo fine, neprevelike, pravilno jajčaste oblike ter imajo tanke peclje in vretenca, fine, goste zbite lističe, mnogo lupulina in le redkokdaj seme. Tudi so kobule na celi rastlini skoro popolnoma enake. Barva, ki je dandanes tako važna, je pri bolj pozno rezanem goldingu vedno zelena. Da posušen hmelj ne odvolgne, temu pa gotovo ni iskati vzroka v pozni

rezi, temveč izključno le v nepravilnem sušenju ali prenačljenem obiranju.

Zgodaj rezani hmelj res odžene v začetku močnejše poganjke, toda pojav »kuštrovcev« je pogostejši, rastlina odganja mnogo spodnjih zalistnikov, kobule so zelo neenakomerne, bolj valjaste in grobe, tako peclji kakor tudi vretenca in lističi, lupulina vsebujejo navadno manj, pač pa češče seme. Barva pri tem hmelju je le redkokdaj gladko zelena.

Naš golding je zaslovel kot »zeleni štajerec« že v času, ko smo imeli še precej poznega hmelja. Tedaj se je pozni rezal navadno že jeseni ali pa zgodaj spomladi, golding pa je prišel vedno šele pozneje na vrsto. Baš tej okolnosti je bilo pripisati gladko zeleno barvo goldinga, ki je zadnja leta postajala vedno bolj redka, čim bolj smo uvajali zgodnejšo rez. Sicer je res zgodaj rezani hmelj navadno nekoliko težji, ker je bolj grob, pozneje rezani pa je lažji, toda dokaj finejši in kakovostno znatno boljši ter zato mnogo dražji. Ker pa se nam danes ne gre za množino, temveč prvenstveno za čim boljše kvaliteto, zgodnja rez vsekakor ni na mestu ter je bolj priporočljiva nekoliko bolj pozna rez. Preveč pozna rez pa ima seveda tudi vedno svoje kvarne posledice in bo zato tudi tukaj neka srednja pot še najboljša.

Delovanje hmeljarskega društva

(Dalje.)

Končno mi bodi dovoljeno še prebrati članek iz »Allgemeine Brauer- & Hopfenzeitung« Nürnberg št. 270 iz l. 1913, ki se glasi:

»Povpraševanje po južnoštajerskem hmelju je prav živahno, kar je posledica intenzivnega delovanja Hmeljarskega društva, Hmeljarne in Oznamovalnice za hmelj. Spodnještajerski hmeljarji so imeli vedno obilo priložnosti, da so se teoretično nadalje izobraževali, in sicer potom smotrenega pouka o kulturi in negovanju hmelja, potom poskusnih nasadov in gnojilnih poskusov, potom obiskovanja drugih hmeljskih okolišev ter najvažnejših svetovnih hmeljskih tržišč v Nürnbergu in Žalcu. Oznamovalnica za hmelj, ki je bila ustanovljena l. 1912, potrjuje provenienco hmelja, ako je le-ta za to sposoben, in sicer pod znamko »Južnoštajersko-Savinjska dolina, Südsteiermark-Sanntal'«.

Tako si je torej društveno vodstvo pošteno prizadevalo od ustanovitve društva do danes, torej polnih 50 let, vestno izpolnjevati vse po pravilih mu naložene dolžnosti in vendar se najdejo med hmeljarji in nehmeljarji še mnogi, ki za društvo

nimajo lepe besede, ki le zabavljajo, obrekujejo in zasmehujejo posamezne funkcionarje. In zakaj? Edinole iz tega razloga, ker društveno vodstvo ni imelo in nima vpliva na regulacijo hmeljskih cen! In vendar je jasno kot beli dan, da se cene vsakega proizvoda ravnajo vedno in izključno le po razmerju med ponudbo in povpraševanjem. Hmeljarskemu društvu se je pač vedno pripisovala krivda nizkih, nikdar pa ne visokih cen!

Poročilo o delovanju Hmeljarskega društva, ki obsega skoro celo zgodovino razvoja našega hmeljarstva, pa moram tudi še pripomniti, da se je baš ob petdesetletnici društva končno izpolnila tudi že davna želja naših hmeljarjev po svojem strokovnem glasilu. Vsak stan je že skoro imel svoje glasilo, le hmeljarji ga niso imeli, dasi bi ga morda najbolj potrebovali. Letos pa se je izcimil iz Hmeljarskega društva poseben konzorcij, ki pod imenom »Slovenski hmeljar« izdaja hmeljarsko-strokovni list kot glasilo Hmeljarskega društva. List je štirinajstdnevnik ter izhaja redno vsak drugi petek. Naročnina je izredno nizka ter znaša za člane Hmeljarskega društva samo 20 Din letno, za nečlane pa 30 Din. Naroča se pri Hmeljarskem društvu v Žalcu ali pa naravnost pri upravi lista v Celju. Tako je izpolnjena končno tudi ta vrzel v razvoju in napredku našega hmeljarstva.

Moje poročilo je končano! Vem, da je pomanjkljivo, morda tu in tam tudi ne odgovarja resnici. Sestavlil sem ga pač na podlagi zapisnikov in prosim, da se mi prostodušno odkrijejo vsi večji manjški.

Na obzorju hmeljarstva se pojavljajo novi ljudje, nove in mlade moči, ki bodo morali prevzeti krmilo Hmeljarskega društva, ko polagoma odstopa stara garda.

Sklenem svoje skromno poročilo z iskreno željo, da bi novi funkcionarji imeli srečne roke, da bi dovedli hmeljarstvo, ki je bilo in ki naj ostane vir blagostanja v Savinjski dolini, še na odličnejše in sigurnejše mesto kot je bilo dosedaj. V to pomozi Bog in sreča junaška!

Dodatek.

Hmelj spada v isto vrsto rastlin, kakor kopriva in konoplja ter je dvodomna rastlina, to se pravi, da so moški in ženski cveti ločeni tako, da imajo nekatere rastline le moške in druge zopet le ženske cvete. Zgodi se pa, da ženska rastlina »zvrže« in poganja tudi panoge z moškimi cveti. Zgodilo se je to letos v nasadih gdč. Ele Kainz v Žalcu in je imela ena in ista rastlina panoge z moškimi in ženskimi cveti. Moški hmelj označujejo naši hmeljarji le z besedo »on«.

Hmeljarji gojijo le ženske hmeljske rastline, ki vsebujejo v svojih »kobule« imenovanih cvetih lupulin, to je rumena moka, ki daje s svojimi aromatičnimi olji in kislinami znano prijetno grenčico piva. Za 100 l piva je potrebno okrog 20 dkg hmelja. Da se lupulin pod vplivom zraka ne razkroji, je treba hmelj potem žveplanja konservirati in potem močno stisnjena hraniti v posebnih hladilnicah, kjer se drži tudi dalj časa nepokvarjen.

Če prah moškega cveta oplodi ženski cvet, se tvorijo v kobulah plodovi v obliki zrnov. Zrnatega hmelja pa se kupec skrbno izogiba. Zato je dosledno zatiranje moškega cveta — posebno na divjem hmelju — velevažna naloga skrbnega hmeljarja. Ko je bilo naše hmeljarstvo še v povojih, se je Hmeljarskemu društvu s strani strokovnjakov svetovalo, naj se pri vladi poteguje za obligatorično zatiranje divjega hmelja. Ni pa nikjer zabeleženo, kaj se je tozadevno ukrenilo in kaj doseglo. Pa ne le radi oplojenja, ampak tudi radi napačnega, preobilnega gnojenja, napačne lege hmeljišča in neprimerne zemlje se v kobulah tvorijo zrna, seveda neoplojena. Strokovnjaki so se trudili, da bi iz umetno oplojenih zrn vzgojili novo hmeljsko rastlino, ki bi v vsakem oziru zadovoljevala hmeljske konzumente, to je pivovaritelje. Vsa ta prizadevanja pa so ostala brezuspešna, kakor je to osebno izjavil poročevalcu bivši ravnatelj hmeljarške strokovne šole v Žalcu, Ambrož Bauer.

Hmelj je kopriva ter raste v vsaki zemlji in vsakem podnebju, vendar je vrednost njenega plodu — ako se sme kobule tako imenovati — prav zelo različna. Kvalitetni hmelj — in le takšnega uporabijo pivovaritelji — zahteva glede zemlje in podnebja prav mnogo in so za hmeljarstvo sposobni okoliši le redki.

Umen hmeljar odkaže hmelju izmed vseh svojih njiv najboljšo, ki jo potom rigolanja ali potom globekega oranja zrahlja in pripravi za sajenje. Začetkoma so pri nas hmeljarji zemljo rigolali na 50–60 cm globoko. Rigolani nasadi so trpeli 40 in več let, medtem ko zdržijo s plugom zrahljani le 10–15 let. Čez 40 let stara hmeljišča je imel Josip Pauer v Braslovčah in še ima Josip Širca v Žalcu. Ta hmeljišča so bila zasajena s poznim hmeljem. V Savinjski dolini smo gojili in deloma še gojimo naslednje vrste hmelja: žateški rani, württembergški pozni, angleški golding, belgijski Aloster in zeleni hmelj iz Dube. Sedaj gojimo skoro izključno le golding, vse druge vrste se opuščajo.

Pravilna oddaljenost vrst in sadežev v hmeljišču je 1,5 m. Na 1 ha veliko zemljišče zasadimo torej 4444, na 1 oral veliko pa 2553 sadežev. Ker se pa navadno oddaljenost sadežev v vrstah

zmanjša na 1,4–1,3 m, se lahko trdi, da se nahaja na enem hektarju povprečno 5000 rastlin.

Hmelj napeljujemo na smrekove ali borove droge, hmeljevke, ali pa na žico. V Sloveniji so skoro vsi nasadi na hmeljevke. Žičnih nasadov je razmeroma le malo, dasi se bolj priporočajo kot nasadi na hmeljevke, ker so cenejši in ker hmeljski škodljivci na žici ne najdejo tistega zavetišča kakor v hmeljevkah.

Kakor človek, ki ves dan opravlja težka dela in radi tega potrebuje krepke hrane, tako je tudi hmelj bitje, ki mora vsako leto pognati 3–4 po 10–12 m dolge trte z obilnimi panogami ter potrebuje zato tudi vsako leto primerno množino hrane — gnoja primerne sestave. Preobilno gnojena hmeljišča rodijo jalove, predolge kobule, ki kvarijo kakovost hmelja v obilni meri. Uporaba umetnih gnojil se mora vršiti strokovno. Hmeljarje je treba svariti pred preobilno uporabo dušika, ki povzroča lahko blago in ki pomehkuži rastlino, da se je vsaka bolezen hitreje prime.

Čas obrezovanja hmelja se teoretično ne dá določiti in se ravna po vremenu in obsežnosti nasadov. Jesenska rez se ne priporoča in tudi pozna spomladna rez zaenkrat ne, ker tedaj rastlina preveč zaostane.

(Dalje prihodnjič.)

Razno

Nepoštenost v hmeljski trgovini. Trgovca W. & J. Berlin iz Nürnberga sta prodala v neko pivovarno »najfinejši špaltski hmelj«. Toda pivovarna je ugotovila, da hmelj nikakor ni »najfinejši«, temveč mešanica manj vrednega blaga. Sodišče je obsodilo oba poštenjaka na globo 600 RM (80.000 Din). Prizivno sodišče je obsodbo potrdilo, ker dobavljeni hmelj v resnici ni odgovarjal ponudbi. Tudi med dobrimi trgovci s hmeljem so taki, ki niso dobri.

Kvaliteta bo zmagala. Francoski hmeljarji so se odločili, da bodo rešili hmeljsko krizo sami, brez tuje pomoči. Prepričani so, da razne podpore in zakonske naredbe ne morejo krize rešiti, temveč je edino prava pot k rešitvi krize v pridelovanju hmelja prvovrstne in brezhibne kakovosti. Lansko leto tozadevno doseženi uspehi jih še bolj bodrijo k nadaljnjemu izboljšanju kvalitete. Tudi drugi hmeljarji hočejo v tekočem letu pridelati kvaliteto čim boljše blago, ker so prepričani, da le to bo šlo vedno v denar. Bomo morali paziti, da nas ne prekosijo drugi, temveč da mi z našim hmeljem glede kvalitete nadkrilimo druge.

Za 50% bodo skrčili nasade žateški hmeljarji. V smislu sklepa zborovanja delegatov, ki se je vršilo 11. februarja t. l., je izdalo sedaj Hmeljarsko društvo v Žalcu razglas na vse hmeljarje, da naj se vsak hmeljar obveže gojiti v tekočem letu najmanj 50% manj hmelja kakor ga je imel l. 1928. Le manjšim hmeljarjem, ki nimajo nad 1800 sadežev, je prepuščeno, da skrčijo na-

sade po lastni razsodnosti. Češkoslovaška vlada bo podpirala le tiste hmeljarje, ki bodo skrčili nasade v tisti meri, kakor jo predpiše Hmeljarsko društvo.

Tvrdba J. Lavrič & Cie. v Strasbourgu nam sporoča, da je 16. februarja t. l. stopila v izvensodno likvidacijo. Likvidator je g. J. Lavrič, ki za vse hmeljske obveznosti pri primernem plačilnem roku prevzame osebno garancijo ter bo nadalje vodil osebno pod svojim imenom vse dosedanje posle tvrdke.

Redni glavni občni zbor Hmeljarskega društva se bo vršil letos na praznik, v sredo dne 25. marca, ob pol devetih uri v »Roblekovi dvorani« v Žalcu z običajnim dnevnim redom in volitvami novega odbora za prihodnji dve leti.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Povpraševanje za letnik 1931 v predprodaji po 8–10 Din se nadaljuje, vendar do zaključkov ne pride, ker je cena prenizka.

Češkoslovaška: Povpraševanje je zadnji čas nekoliko naraslo, vendar se cene niso dvignile. Za žateški hmelj se plača 7–13 Din, za uštetski in roudnicki 6–8 Din in za dubski hmelj 5–6 Din za kg. Zaključna tendenca čvrsta. Tudi sindikat, ki je za nekaj časa prekinil, je zopet začel z nakupom. V žatcu je bilo dosedaj znamkovanih 75.326 stofov hmelja.

Nemčija: Prometa je zadnji čas na hmeljskem tržišču zelo malo. Tržilo se je manjše količine gorskega

hmelja po 5–7 Din, hallertauskega 7–12 Din, špaltkega 8–11 Din ter württembergškega in tetnangskega po 15–17 Din za kg. Zaključna tendenca je bila zelo mirna, cene popuščajo.

Francija: Vsa poročila izostala.

Belgija: Tržišče mirno, povpraševanje slabo, cene nespremenjene.

Anglija: Prometa je malo, ker so boljše kakovosti hmelja že razprodane, za slabše pa ni znatnejšega zanimanja. Cene so ostale v splošnem nespremenjene.

Amerika: Položaj nespremenjen.

Za razvedrilo

Zelo ljubeznivo.

Ona: »Kajne, Mirko, kako so ovce neumne živali?«
On: »Seveda, ti moje drago jagnje.«

Dober primer.

Ona: »Poglej stari tega muzikanta, kako nežno z levo roko objema boben, kakor da bi bil zaljubljen vanj; vzemi si ga za zgled.«

On: »Dobro, dobro, to dela z levo roko; ali pa si moram vzeti za zgled tudi to, kar dela z desno roko?«

Kakor atek.

Viktorček je prišel k brivcu, da se dá ostriči.
Brivec: »Kako pa naj te ostrižem?«

Viktorček: »Kakor ateka, tako da bom imel tudi zadaj luknjo na glavi.«

FRANC STRUPI Celje

Zaloga stekla, porcelana, svetiljk, okvirov ter šip, kipov itd. Prevzema vsakovrstna steklarska dela.

Najnižje cene in točna postrežba.

ANTON BRUMEC

GOSPOSKA ULICA ŠTEV. 2

Pridite in prepričajte se sami. K nakupu se ne sili.

se vsakomur priporoča kot ugoden vir za nakup vsakovrstnega **manufakturnega ter modnega blaga.**

Blago dobre kakovosti, nizke cene, **vsestransko priznana solidnost.**

IVAN RAVNIKAR CELJE

nudi umetna gnojila, semena, **barve** ter specerijsko in kolonialno blago po najnižjih cenah.

Sredstva za pobijanje škodljivcev

na drevju, trti, **hmelju** in žlahtnem grmičevju so: Arbinol, kvasija-les, modra galica, mazavo milo, švajnfurtsko zelenilo (strup), Sulfarol, Sulikol, apneni arzeniat

Zaloga v drogeriji 'Sanitas', Celje, Aleksandrova 5 ali pa v njeni podružnici v Ljubljani: le na Dunajski cesti številka 5

Točna navodila o uporabi enega ali drugega sredstva, ki so vsa preizkušena, dobite zastoj

HMELJARJI!

Vaš zavod je

**SAVINJSKA
POSOJILNICA
V ŽALCU**

registrov. zadr. z neomej. zavezo

ki deluje že **petdeseto** leto za povzdigo gospodarstva, predvsem hmeljarstva, Savinjske doline in kjer naložite najboljše in najvarnejše svoj denar.

Za varnost naložb jamči poleg lastnega premoženja, ki obstoji iz nepremičnin in večmilijonskih rezerv, še več tisoč zadrušnikov z vsem svojim premoženjem.

Vloge na knjižice in tekoči račun sprejema od vsakogar in jih obrestuje najugodnejše.

Posojila daje proti poroštvu, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev pod najugodnejšimi pogoji.

Uradne ure: Ob delavnikih od 8 12 in od 2 6.
Ob nedeljah od 9—11.

HMELJARNA ŽALEC**I. jugoslovanski zavod za vkladanje in konzerviranje hmelja**

registrovana zadruga z omejeno zavezo

se priporoča za strokovno pripravlanje in basanje hmelja na vse načine (bale, balote, cilindre, zaboje), nadalje za vkladanje in lombardiranje (posojevanje proti zastavi) hmelja in za trgovsko in prometno posredovanje, vse to z jamstvom kulantne in solidne postrežbe in stroge diskrecije.

Obratna naprava je najmodernejše urejena, ima 10.000 m² skladiščnega prostora, 14 žveplarn, med temi 5 kurilnih, s skupno kapaciteto 200 stotov dnevno pri enkratnem porabljanju na dan. Hmeljarna je tudi opremljena z 10 stiskalnicami, z električnimi dvigalniki in z modernimi rešetalnimi stroji. V njej sami je več udobno urejenih stanovanjskih sob, ki so gg. komitentom na razpolago.

Zaloga vsakovrstnih hmeljskih vreč in umetnih gnojil

**HMELJARJI! VAŠ DENARNI ZAVOD JE
LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Vlagatelji pri Ljudski posojilnici ne plačajo rentnega davka — Stanje vlog nad 100,000.000 dinarjev

Najbolj varna naložba denarja — Najvišja dnevna obrestna mera

Jamstvo Dravske banovine z vsem premoženjem in davčno močjo

Hranilnica dravske banovine podružnica Celje

(nasproti pošte) Cankarjeva ul.

prej Južnoštajerska hranilnica

Vsakovrstna posojila pod ugodnimi pogoji

Dolžnik jamči samo za izposojeni kapital

Umetna gnojila

Thomasovo žlindro, superfosfat, kalijevo sol, apneni dušik KAS in Nitrofoskal

Kmetijske stroje

pluge, brane, slamoreznice, trijerje in škropilnice

Sredstva za

pokončavanje škodljivcev

ter vse druge kmetijske potrebščine

oddaja najceneje:

Skladišče

Kmetijske družbe

v Celju (pri kolodvoru)

Kmetje, meščani, trgovci, obrtniki!

Zavarovalnica slovenskega ljudstva je le

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Zavaruje:

1. proti požaru, strelji in plinski razstrelbi: poslopja vsake vrste, dograjena kot tudi med gradnjo, vse premičnine, pohištvo, zvonove, poljske pridelke, hmelj, žito, krmo itd.;
2. proti razbitju in razpoki: zvonove, steklo;
3. v življenjskem oddelku: na doživetje in smrt, otroške dote, rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah in pri najugodnejših plačilnih pogojih.

Za vsa pojasnila in nasvete v zavarovalnih zadevah se obračajte le na naše krajevne poverjenike po župnijah ter

v Celju

na Podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, Vodnikova ulica,

v Mariboru

pa na gosp. Žebota Franja, glavnega zastopnika Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica 10.

Hmeljarji!

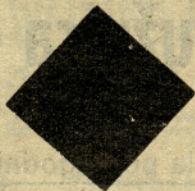
Gnojite z apnenim dušikom!

To je najcenejše in najrentabilnejše dušičnato gnojilo domačega proizvoda! Z apnenim dušikom ne dajemo zemlji samo dušika, marveč tudi potrebnega apna.

Apneni dušik daje hmelju tako priljubljeno in vedno zaželeno gladko zeleno barvo! Navodila o načinu uporabe, potrebnih količinah, rentabilnosti, dobaviteljih, uspehih in cenah apnena dušika daje: **Tvornica za dušik, Ruše pri Mariboru.**

V tej tvornici se dobiva tudi mešanica „Nitrofoskal-Ruše“, napravljena na poseben patentiran način iz gnojil: apneni dušik + kalijeve sol + superfosfat.

**Hmeljarji!
Kmetovalci!**

**Vsa pojasnila brezplačno
Zastopstva v vseh večjih mestih**

Brzjavke:
Fosfat-Zagreb

Telefonska
štev. 29—13

Za travnike in deteljišča uporabljajte

SUPERFOSFAT

a za **hmelj**, vinograde, krompir, koruzo in povrtnino je najbolje **polno gnojenje**, katero se izvrši v obliki mešanice

KAS

ali

Herkules (organski KAS)

Superfosfat, KAS, Herkules kakor tudi vsa ostala umetna gnojila nudi po najpovoljniji ceni

FOSFAT d. d.

za promet in trgovino z umetnimi gnojili

Zagreb, Mažuranića trg 6

USTANOVLJENA LETA 1881

CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU, CELJE

V LASTNI HIŠI

▲
Sprejema
hranilne vloge
od vsakogar, jih obrestuje naj-
ugodnejše, nudi popolno varnost
in izplačuje
točno
▼

NARODNI DOM

Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čeke na inozemstvo
Izdaja uverenja za izvoz blaga

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100.000.000.—,
še lastna glavica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14.500.000.—

MARIBOR
Aleksandrova ul. 11

◆◆◆
PODRUŽNICI:

ŠOŠTANJ
= (v lastni hiši) =